

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Folk-Sagor

31.

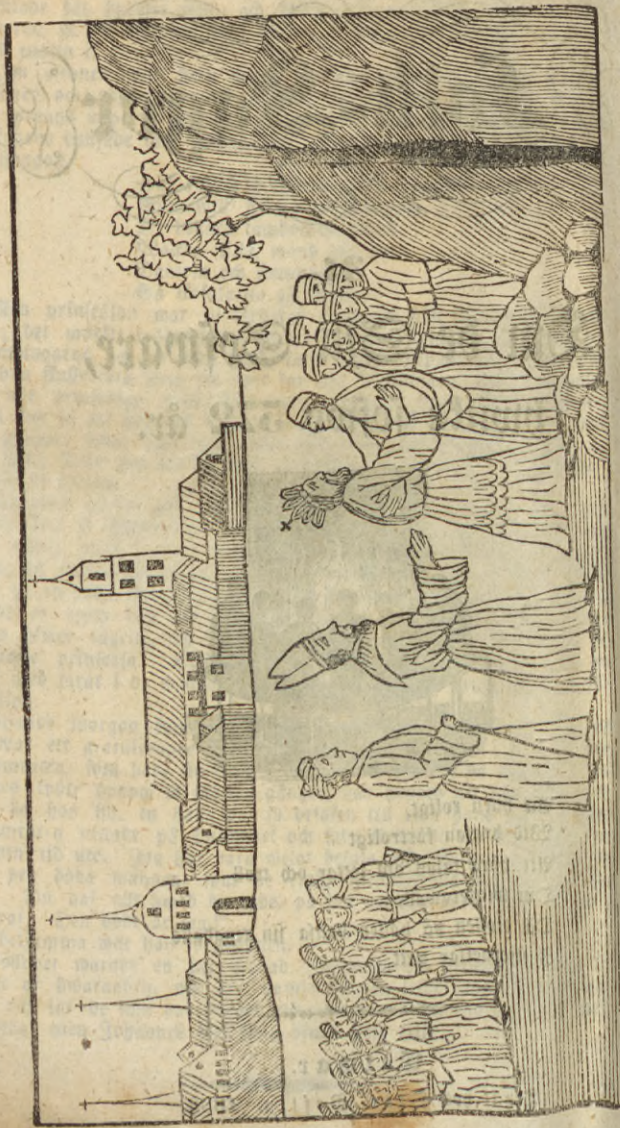
Om de Sju Sofware,
hwilka sofwo 372 år.

Ät huru roligt,
Wid brasan förtroligt
Ät höra talas om jettar och troll
Om winterqwällen,
Då trollen på hällen dansa sin ringdans
I stjernerlar natt.

Calmar.

Trykt hos Otto Westin. 1856.

Oh Keisar Theodesius tog dem i sann; Oh si, deras anfigen feno så som Eolen.

Då Kejsar Dekus regerade, hwilken war en grym tyrann emot Christi församling, lät han bygga kyrkor uti staden Ephesus, der han, samt alla med honom, skulle offra och tjena Afgudar; och bød han, att de Christna skulle föras bundna dit, för att tjena afgudarne. De, hwilka icke gjorde efter Kejsarens befallning, skulle dödas. Häraf uppkom en sådan förskräckelse i staden, att den ene wännen förswor den andre; ja, fadren försakade sonen, och sonen gjorde detsamma med fadren. Med ett ord, ingen wågade nämna sig känna den, som wille vara Christen. Då woro der, uti samma stad, Sju unga Drängar, hwilka woro födda i staden, och som icke wille tillbedja Kejsar Deks afgudar, utan wille vara Christna, och woro deras namn: Maximianus, Malkum, Martianus, Dionesium, Johannes, Serapion och Constantinus. Dese Drängar, när de detta hörde och sågo, grämde de sig swärligen, och tyckte ganska illa wara; gingo för den skull bort, och gömde sig uti ett hus, der de wakade i fasto och böner. Då blefwo de allesamman förde till Dekus, och anklagades derföre att de ej wille tillbedja Afgudarne, utan heldre dö såsom Christne. Men då Kejsaren skulle resa ifrån staden någon wisk tid, gaf han Drängarne lösa till des han kom tillbaka, då han bättre wille förfara om deras christendom.

Under den tid Kejsaren war borta, sålde dese Drängar allt sitt fädernegods, och gåfwo penningarne åt de fattiga, dock behöllo de något till sin egen hjelp, och gingo till berget Cleon, der

de gömde sig uti en kula och förhöllo sig så en lång tid der; dock skulle en af dem klåda sig i Almoselådnad och gå in i staden för att köpa hwad de behöfde. Men när Dekus kom tillbaka, lät han befråga hwar de unga Drängarne woro, och bød dem hafwas fram. Då blef Malkum, som nu war i staden för att köpa hwad de behöfde, ganska förfärad, och gick till sina stallbröder och sade dem det. Och när de woro storligen förskräckte, framtog Malkum de bröd han köpt hade, på det de skulle blifwa frimodiga i sin bedröfwelse. Då hände sig, att, under det de suto och äto, talandes emellan sig med suckan och ångslan, lät Gud Allsmåttig hastigt falla en sömn på dem, så att de alla somnade. Dagen efter, om morgonen, lät Dekus med allwar söka efter dem. Men då de icke stodo att återfinna, blef Dekus illa tillfreds, att han hade släppt dem. Slutligen blef han underrättad om att de woro på berget Eleon, och att de hade gifwit de fattiga alla sina egodelar i Jesu Namn, samt att de icke wille hörsamma Kejsarens befallning. Då bød Dekus att deras föräldrar skulle gripas och hafwas fram för Kejsaren. När de kommo fram, hotade han dem med döden, om de ej sade honom hwarest deras söner woro. Men föräldrarne kunde ej gifwa Kejsaren någon upplysning om dem, utan beklagade sig swärliga deröfwer, att de hade gifwit alla sina egodelar åt de fattiga.

Om sinder fann Kejsaren Drängarne sofwande uti kulan. Då betänkte Dekus sig hwad han skulle göra med dem; och stredde så, genom Guds försyn, att Dekus befallte sina tjenare täppa igen ingången till kulan med sten, hwilket ock stredde. De unga Drängarne sofwu nu bland de stora stenar-

ne, hvilka blefwo inkastade i kulan, der Dekus mente att Drångarne skulle förgås af hunger.

År 372, efter Kejsar Deki död, blef en Furste regerande, benämnd Theodesius, en Gudfruktig Kejsare. I hans 131:sta års regementstid tänkte Gud på de fattiga och eländiga, och uppväckte en Borgare i staden dertill, att han skulle bygga ett stall på det berget Eleon till sina herdar. Denne Borgare kom, genom Guds förshyn, till kulan, och borttog de stenar, hvilka Dekus låtit hafwa derin. Då wakenade de förenämde unga Drångarne, och helsade hwarandra god morgon; ty de mente att de icke hade sofwit mer än en natt, och beghnte tala om sin förra bedröfwelse. Och de frågade Malkum hwad Dekus begärde af dem. Malkum swarade: som jag sade eder i går aften, att wi skola tillbedja Afgudar; detta är Deki wilje. Då swarade Maximianus: Gud ware oss nådelig, wi göra det icke. Och han tröstade sina stallbröder. Och när han hade tröstat dem, bad han Malkum att han åter skulle gå in i staden för att köpa dem bröd, och sade: köp flere bröd än du gjorde i går, och hwad du får höra om Dekus skall du förkunna oss igen. Då tog Malkus fem gamla Orter och gick åstad. Och när han kom till stadsmuren förundrade han sig; ty han såg Herrans Jesu kors och belåte wara upprest öfwer stadsporten. Malkus blef ganska förfärad, och gick till den andra porten, der han fick se samma tecken. Då förundrade han sig ännu mera, när han såg att alla portarne woro betecknade med kors, och såg staden wara förändrad. Då trodde Malkus att han hade drömt. Men när han besinnade sig, och gick in i staden, och kom till dem, som bröd sålde, hörde han dem tala om Jesus. Då förundrade Malkus sig och sade: Huru går

det till? I går vågade sig ingen nämna Herran Jesum, och nu hör jag alla tala om honom; jag tror att jag icke är uti Ephesus, utan jag är an- norstädes kommen. Men när han förfrågade sig, war det Ephesus; dock trodde han det icke wara sant. Och när han framtog penningarne, kändes ingen wid myntet. Då sade de emellan sig, som bröd sålde: denne ynglingen har wist funnit nå- gon skatt i jorden. När Malkus detta hörde, fruktade han att de wille hafwa honom till Dekus, och bad dem att de wille låta honom blifwa, han wille gerna gifwa dem penningarne. Men de togo fatt på Malkus, och sade: Swadan äst du? — Malkus kunde icke swara för råddhåga skull. När han nu icke kunde swara, bundo de honom, och ledde honom igenom staden, upp på torget; och ryktet kom ut, att det war en ung man, som hade funnit en gammal skatt i jorden. Folket i staden församlade sig omkring honom, dock kände ingen honom. Malkus såg sig om, ty han trodde, att han tilläfsventyrs bland folkmängden skulle kunna upptäcka någon af sina släktingar eller bekanta; men han fann ingen, utan stod likasom en Åpa ibland folket. När St. Märten fick weta detta, båd han dem att den unge mannen tillika med penningarne skulle sändas till honom. Och när de ledde Malkus till St. Märten, trodde Malkus att de ledde honom till Kejsar Dekus. När Martinus såg myntet, som Malkus hade, förundrade han sig, och frågade hwarest han funnit skatten. Då swarade Malkus och sade, att han icke hade funnit någon skatt, utan att det war hans rätta fädernearf. Och Martinus sporde honom om hans föräldrar, och Malkus sade, att de woro i staden Ephesus. Då sade Martinus: Haf dem hit, att de må känna dig; men, af alla han-

nämde, kände ingen igen honom. Då trodde St. Märten och de församlade att han talade ofanning. — Borgmästaren sade till Malkus: Huru är det möjligt, att du, som så ung är, hafver årst desse penningar efter dina föräldrar; ty penningarne äro slagne i Kejsar Deki första regeringsår; och det är mer än trehundra år sedan; desutom äro de alldeles olika med vårt mynt. Huru kan du, som är så ung, påstå dig hafwa så gamla föräldrar? är du kommen att gåcka de wise i Ephesus? Du måste gifwa oss bättre besked innan du slipper lös.

Då föll Malkus ned för deras sötter och sade: Jag begär af eder, och beder, för Guds skull, att i wiljen swara på hwad jag frågar; sedan will jag säga eder hwad uti mitt hjerta och sinne är. — Hwar är Kejsar Dekus, som regerade här i staden? St. Märten swarade, att det nu icke fans någon der i staden, som hette Dekus; det är lång tid sedan han regerade. Malkus sade: Käre herre! jag är högst bedröfwad öfwer att ingen känner mig, ej heller sätter tro till hwad jag säger. Wiljen i följa mig, så skall jag wisa eder mina stallbröder; de äro på berget Eleon, dem tror ni wäl. Wi hafwa flytt undan för Kejsar Deki ansigte; jag såg honom gå in i staden sent i går aften, och detta är staden Ephesus.

Biskop St. Märten tänkte wid sig sjelf, och sade till Borgmästaren: detta är någon syn som Gud will låta oss se genom denne Ynglingen. Och de gingo med honom, och ett stort antal folk följde med från staden.

Då de woro komne till berget, gick Malkus först in i kulan till sina stallbröder, och Biskopen följde honom. I kulan fann Biskopen bref, hwilka woro beseglade med två underliga infegel. Biskopen öpp-

nade breswien, och läste dem högt för tolket, som förundrade sig, då det såg de unga männen kariska och sunda sittande i kulan, tackande och lofwande Gud.

Biskopen och Borgmästaren sände genast bud efter Kejsar Theodesius, på det han straxt skulle komma till kulan och wara wittne till denna förunderliga syn. Då Kejsaren kom dit och fick se de unga männen, sken deras ansigten såsom solen; Och Kejsaren lofwade Gud, tog de unge männen i sin famn, grät och sade: Jag ser eder, lika som jag såg Herran uppväcka Lazarum ifrån de döda. Då sade Maximianus till Kejsaren: tror det fullkomligen, att Gud hafwer uppväckt oss för Din skull, före än den stora uppståndelsedagen kommer, då de döda skola uppstå. Si, wi äro wisserligen uppståndne och lefwa, och såsom barnet, när det ligger i moderlifwet och tänker om intet skäligt ändock det lefwer; likaså woro wi lefwande, der wi lågo och sofwo, och tänkte om intet. När Maximianus detta sagt hade till folket, böjde de sju unge männen sina ansigten ned till jorden och affonnade stilla i folkets åsyn. Kejsaren lät beställa förgyllda lifbårar, der de sju unge männen lades uppå. Sedermera blefwo de begrafne med mycken högtidlighet. På deras grafwar lät Kejsaren upprepa minneswårdar af marmor med förgyllda bokstäfwer uppå.